

Zer dakizu egiten?

Zenbakia: 373474

Maila : 1A. maila

Eduki didaktikoak: Trebetasunak- Idazmena

Taldekatzea: Bakarka

Data: 2008/02/05

Gako hitzak: jakin, egin, deskribapena, sarea

Sekuentzia honetan zer dakigun egiten esaten ikasiko dugu, hau da, zein diren gure trebetasunak edo abildadeak gauzak egiteko, zertan garen onak eta zertan ez.

Horregatik, sekuentzian zehar hainbat adibide ikusi eta gero, bukaeran eskainiko dizugun Interneteko orrialde batean zeure buruaren deskribapena txertatu beharko duzu, beste hainbatena eredu hartuta, egiten dakizuna azalduz.

Helburua gauzatzeko, hauek izango dira egingo dituzun lanak:

Eskainiko dizkizugun hainbat trebetasunen artean, zuk egiten dakizkizunak aukeratuko dituzu

Egiten dakizunaren gaineko hainbat esaldi idatziko dituzu, horretarako euskaraz dugun molde bat erabiliz: -t(z)en jakin

Pertsonaia famatu batzuek egiten dakitena aurreikusiko duzu

Pertsonaia horiek beraiek benetan egiten dakitena adieraziko duzu, bakoitzaren inguruko informazio-testuaren laguntzaz

Zuk egiten dakizuna pertsonaia famatuek egiten dakitenarekin konparatuko duzu. Horretarako, hainbat molde erabiliko dituzu, hala nola: ere bai, berriz, ordea, adina, bezain

Egiten dakizkizun gauza guztiak zerrendatuko dituzu, ahalik eta ekintza gehien erantsiz. Horretarako, Horrezaz gain..., Gainera... -t(z)ez gain, -z gain, -z aparte, ...ez ezik... ere... moldeak erabiliko dituzu.

Interneteko iragarki-taula bateko eskaintzak irakurriko dituzu, jendeak lanerako egiten duen eskaintza eredutzat hartuz

Iragarki-taula horretarako zeure buruari buruzko eskaintza idatziko duzu

Oso ondo daki

Begiratu irudiei eta esan zer egiten dakiten:

<p>Badakit pardelak aldatzen</p>	
<p>Badakit ur azpian igeri egiten</p>	
<p>Badakit biolina jotzen</p>	
<p>Bizikletan ibiltzen badakit</p>	
<p>Badakit kotxea gidatzen</p>	
<p>Marrazten badakit</p>	
<p>Musean badakit</p>	

Zuk zertan dakizu?

Segidan, zerrenda luze samarra aurkituko duzu. Arretaz irakurri eta esaguzu: Zuk zer dakizu egiten gauza hauen artetik?

Pentsatu, kasu bakoitzean, egokia iruditzen zaizuna:

Oso ondo

Jakin badakit, baina ez oso ondo

Erdipurdi

Ez dakit

1. Otorduak prestatzen
2. Musika-tresnaren bat jotzen
3. Autoa gidatzen
4. Igeri egiten
5. Neureaz gain, beste hizkuntzaren batean hitz egiten
6. Bizikletan ibiltzen
7. Haur bati fardela aldatzen
8. Fotokopiagailua desataskatzen eta kopiak ateratzen
9. Inprimagailuari tonerra aldatzen
10. Etxeko garbigailua martxan jartzen
11. Ur azpian igeri egiten
12. Etxeko bideoa programatzen
13. Futbolean jolasten
14. Musean jolasten
15. Internet sarean nabigatzen
16. Txistek kontatzen
17. Ordenagailuko hainbat programarekin lan egiten
18. Landareak behar bezala zaintzen
19. Belarra mozten
20. Pilotan egiten
21. Jendaurrean hitz egiten
22. Ipuinak idazten
23. Marrazten
24. Antzezten
25. Argazkiak ateratzen
26. Hegazkinak pilotatzen
27. Lorategiak diseinatzen
28. Aurkezle-lanak egiten
29. Animaliak hazten
30. Irakasten
31. Besterik

Saia zaitetz aukeratu dituzunetatik BOST ekintza esaldi bidez adierazten.

GOGOAN HAR:

ADITZA + -T(Z)EN + (BA)DAKIT, DAKI, DAKIGU, DAKIZU, DAKIZUE, DAKITE

Josten badakit

Hitz egiten badaki

Internet erabiltzen badakigu

...

Badakit.... baina,.... ez dakit.

Badakit bai..., bai....

Ez dakit ez....., ez....

Nik oso ondo mozten dut belarra, baina ez dakit txisteak kontatzen

Badakit bai etxeko garbigailua martxan jartzen, bai otorduak prestatzen.

Ez dakit ez antzezten, ez marratzen.

...

Famatuek dakitena

Pertsonaia ezagun batzuek egiten dakitena ikusiko dugu orain. Baina, informazioa jaso baino lehen, aurreikuspena egiten saiatuko gara. Ba al dakizu zuk zer dakiten egiten eta zer ez?

Zeure aurreikuspenak zuzenak izan diren ala ez jakiteko, hona hemen pertsonaia bakoitzaren inguruko zertzelada batzuk:

John Travolta

John Joseph Travoltanate 1954an jaio zen AEBetako New Jersey-n. Irlandar eta italiar jatorriko aktore estatubatuar hau ezagutzera eman zen hainbat filmi esker, aipagarrienak: *Saturday Night Fever* (Larunbat gaueko sukarra) eta *Grease* (Brillantina).

Aktore izateaz gain, hegazkin pilotatzen ere badaki eta bost hegazkin ditu, besteak beste 707 Boing bat.

Opor-etxe bat du Maineko Islesboro-n.

Iñigo Segurola

Iñigo Segurola Donostian jaio zen 1967an. Eskoziako Edinburgoko Unibertsitatean paisaia-arkitekto ikasketak burutu eta gero *LUR Paisajistak* izeneko estudioa sortu zuen, lorategi publiko eta pribatuak diseinatzea helburu duena, hain zuzen ere. Gainera, Irungo Kunsthal eskolan irakasle da Iñigo eta hitzaldi ugari ematen ditu paisaiaren diseinuaren gainean. Bere zaletasunik handiena lorezaintza da eta ezaguna da, batez ere, 1996tik telebistako BRICOMANIA saioan parte hartzen duelako.

Eva Arguiñano

16 urte zituela hasi zen lanean Zarauzko Karlos Arguiñanoren jatetxean, gozogintza-laguntzaile lanetan. Telebistan egin duen ibilbidea oso lotuta egon da beti bere anaiak egindakoari. Gaur egun hainbat lan egiten ditu batera: aipatu jatetxean gozogintza-buru da, irakasle ere bada Aiala Sukaldaritza-Eskolan, hainbat liburu eman ditu argitara eta "Hoy cocinas tú" telebista-saioan ere parte hartzen du.

Yolanda Alzola

1970ean jaio zen Gernikan. Arte Ederrak ikasi eta 1992an telebistan hasi zen lanean, haurrentzako saio batean. Zenbait film eta telebista-saioetan hartu du parte eta duela gutxi *Zer izan nahi du Maritxuk* izeneko haurrentzako liburua argitaratu du, Ibaizabal argitaletxearen eskutik. Liburua idatzi ez ezik, ilustrazioak ere egin ditu Yolandak, collage teknika erabiliz.

Luis Camino

Gaur egun Indian bizi den donostiar perkusionista. 1978an hasi zuen bere ibilbide profesionala, *Izukaitz* taldearekin. Gerora, *21 Japonesas* taldeko partaide izan zen, Txetxo Bengoetxea eta Alfredo Beristarainekin batera. Amaia Zubiria, Imanol, Mecano, Javier Muguruza, Celtas Cortos, Tapia eta Leturia edota Barricada taldeekin lan egin du. Bere azken lana, *Dancing Mantras*, Indian eman du argitara. Bere lan berrian ikus daitekeenez, bertako hizkuntzaz aparte, ingelesa ere ondo menperatzen du Caminok.

Imanol Agirre

Imanol Agirre García (Bilbo, 1974), pilota munduan Agirre bezala ezaguna dena, eskuzko pilotaria da, aurrelaria hain zuzen ere, Asegarce enpresakoa. Estatistika ofizialen arabera, 1.76 m. luze eta 77 kg. da. Lehendabiziko partida 1995eko urtarrilaren 21ean jokatu zuen eta kirolaz gain, badu beste ogibiderik, txerriak hazten baititu hiru hektarea dituen mendian, libre dabiltzala. Txerrizaleok elkarteko kide ere bada Agirre.

Haiek bezain trebe

KONPARA ezazu orain zuk egiten dakizuna eta lehenago aipatu ditugun pertsonaiek egiten dakitena.

Adibidez:

Imanol Agirrek pilotan ondo egiten du eta neuk ere bai, baina Yolanda Alzolak badaki haurrentzako ipuinak idazten eta nik, berriz, ez.

Laguntzeko, hona hemen erabil ditzakezun hainbat molde eta adibide gehiago:

ADINA + IZENA

BEZAIN + ADJEKTIBOA

Nik Travoltaren antzera antzezten badakit. Hala ere, ez dut John Travoltak adina hegazkin.

Postreak prestatzen badakit. Baina, ni ez naiz Eva Arguiñano bezain trebea.

Egizu ariketa hau:

- 1) Nik ez dut Travoltak ----diru.
- 2) Ni banaiz Segurola -----artetsua loreak zaintzen.
- 3) Pilotan Agirrek ----- ondo egiten dut.
- 4) Ni ez naiz Luis Camino ---- musika zalea.
- 5) Ni ez naiz Yolanda Alzola -- hiztuna.
- 6) Nik ez dut egingo Eva Argiñanok ----pastel.
- 7) Ni ez naiz Imanol Agirre -- altua.
- 8) Baina baditut berak ----- kilo.

Hutsuneetako aukerak

1: <ul style="list-style-type: none">☐ adina☐ bezain	5: <ul style="list-style-type: none">☐ adina☐ bezain
2: <ul style="list-style-type: none">☐ bezain☐ adina	6: <ul style="list-style-type: none">☐ bezain☐ adina
3: <ul style="list-style-type: none">☐ adina☐ bezain	7: <ul style="list-style-type: none">☐ bezain☐ adina
4: <ul style="list-style-type: none">☐ adina☐ bezain	8: <ul style="list-style-type: none">☐ adina☐ bezain

Iragarki-taula

Internetera jo dugu eta orrialde hau aurkitu dugu. Hainbat jendek lan egiteko eskaintzen du bere burua. Irakurri arretaz bakoitzak jarri duena:

IRAGARKIRIK BERRIENAK

- Eskaintza: Garbiketa eta mantenua
ZURE ETXEA MARGOTUKO DUT

Eskarmentu handia dut. Aurrekontua eskatu eta gero erabaki. Konponketak egiten ditut eta horrez gain, papera jartzan ere badakit. Koloreak aukeratzen lagunduko dizut eta, nahi baduzu, etxea goitik behera aldatuko dizut, kolore berriekin.

- Eskaintza: Prestakuntzarik ez
PAILAZOA NAIZ

Zure haurrak urteak beteko ditu? Deitu eta ez zaizu damutuko. Urtebetetze-festa handia antolatuko dut zure etxean, haurraren laguntxo guztiekin. Oso txiste onak kontatzen ditut eta haurrek primeran pasatzen dute nirekin. Badakit globoak puzten eta puzteaz gain, forma ezberdinak ematen: txakurrak, ezpatak eta loreak egiten dakit. Kantatzen ere badakit.

- Eskaintza: Osasun-zerbitzuak
**ADINEKO GIZON-EMAKUMEAK
ZAINTEKO EMAKUMEA**

Ez al dakizu zure ama/aita edota aitona/amona norekin utzi? Urte asko eman ditut adineko pertsonak zaintzen eta oso ondo egiten dakit. Eri-

zain-lanak ere egiten ditut: badakit zauriak zaintzen, botikak ondo dosifikatzen, tentsioa hartzen, injekzioak jartzen...

Horrezaz aparte, zaintzen ditudan adinekoak nire senidea balira bezala mimatzen ditut: beraiekin patxadaz hitz egiten dut, beren kontutxoak entzuten ditut eta pazientzia handia daukat.

- Eskaintza: Ostalaritza eta turismoa
**ZERBITZARI-LANAK EGITEKO
GIZON GAZTEA**

Taberna edota jatetxe batean lan egin nahi dut. Bost urte eman ditut taberna batean lan egiten eta denetik egiten ikasi dut: badakit mahaiak zerbitzatzan, harrikoa egiten,

sukaldea garbitzen, bezeroez arduratzen... eskatzen didatena. Oso alaia eta itxura onekoa naiz. Autoa gidatzen ere badakit.

ZU ERE SAREAN

Zeure txanda da orain. Iragarkia txertatu nahi duzu Interneten, zeure burua aurkeztuz eta lan baterako eskainiz. Beraz, aurrekoak eredu hartuta, egizuu idatzia interesgarriak iruditzen zaizkizun datuak idatziz.

Animatzen bazara, bidali zure idatzia gure aldizkarira, oparia jasoko duzu trukean eta, agian, argitaratuta ikusiko duzu hurrengo ale batean. Gure helbideak, hauexek:

HABE aldizkaria, Vitoria-Gasteiz kalea, 3, 20018 Donostia edota argitalpenak@habe.org

ERANTZUNAK

Oso ondo daki (erantzun zuzenak)

Begiratu irudiei eta esan zer egiten dakiten:

Badakit pardelak aldatzen	
Badakit ur azpian igeri egiten	
Badakit biolina jotzen	
Bizikletan ibiltzen badakit	
Badakit kotxea gidatzen	
Marrazten badakit	
Musean badakit	

Haiek bezain trebe

- 1.- Nik ez dut Travoltak (adina) diru.
- 2.- Ni banaiz Segurola (bezain) artetsua loreak zaintzen.
- 3.- Pilotan Agirrek (bezain) ondo egiten dut.
- 4.- Ni ez naiz Luis Camino (bezain) musika zalea.
- 5.- Ni ez naiz Yolanda Alzola (bezain) hiztuna.
- 6.- Nik ez dut egingo Eva Argiñanok (adina) pastel.
- 7.- Ni ez naiz Imanol Agirre (bezain) altua.
- 8.- Baina baditut berak (adina) kilo.